Nr. DOK-6423 (S) Teisminio proceso Nr. 2-06-3-00245-2021-7

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS **NUTARTIS**

2021 m. gruodžio 29 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavinienės, Gražinos Davidonienės ir Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė),

susipažinusi su 2021 m. gruodžio 17 d. paduotu atsakovės A. J. kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 23 d. nutarties peržiūrėjimo,

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2021 m. rugsėjo 23 d. nutartimi paliko nepakeistą Klaipėdos apylinkės teismo 2021 m. gegužės 6 d. galutinį sprendimą, kuriuo ieškovui A. K. priteista iš atsakovės 28 384,80 Eur skolos.

Kasaciniu skundu atsakovė prašo panaikinti nurodytus teismų sprendimą ir nutartį, ir bylą grąžinti iš naujo nagrinėti apeliacinės instancijos

teismui arba priimti naują sprendimą, kuriuo ieškinį atmesti.

Kasacinis skundas grindžiamas pagrindais, remiantis CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktu – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punktu – skundžiamuose teismų sprendime ir nutartyje nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtinais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK</u> 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės

pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis), skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovė kasaciniame skunde pateikė tokius esminius argumentus:

1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai pripažino pareigą atsakovei grąžinti ieškovui skolą, kuris atsakovės skolą padengė AB SEB bankui. Teismai nepateikė vertinimo atsakovės įrodinėjamų aplinkybių, kad šalis siejo jungtinės veiklos santykiai, buvo atliekami įvairūs mokėjimai vietoj ieškovo buitiniuose santykiuose, tačiau teismai šių aplinkybių netyrė, neįvertino, todėl neatskleidė bylos esmės, išsprendė bylą nukrypdami nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimų. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje nurodyta, kad vykdydamas teisinį santykių kvalifikavimą, teismas įstatymą, taikytiną ginčui spręsti, pagal ieškovo nurodytas faktines aplinkybes parenka savo nuožiūra (<u>CPK 265 straipsnio</u> 1 dalis) ir yra nepriklausomas nuo šalių nuomonės ar pageidavimų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. vasario 3 d. nutartis civilinėje byloje <u>Nr.</u> e3K-3-27-701/2017, 28 punktas). Teismas spręsdamas ginčą, privalo konkrečiam ginčo santykiui pritaikyti tinkamą teisės normą, atitinkančią faktinį ieškinio pagrindą, t. y. tinkamai kvalifikuoti ieškinyje nurodytas faktines aplinkybes (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. sausio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-89-915/2019, 39 punktas).

2. Teismai, spręsdami šį ginčą, netinkamai kvalifikavo ginčo teisinius santykius ir tokiu būdu netinkamai taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias bendrosios jungtinės veiklos santykius, ir taip nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. vasario 21 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-51/2014 ir kt. nutarčių išaiškinimų). Šalys į bylą pateikė įvairius dokumentus, kuriais iš esmės įrodė siekį kurti bendrą gyvenimą kartu, tvarkyti bendrą ūkį, kuris pasireiškė bendro gyvenamojo ploto įsigijimu, kuris nėra atskirtas taip, jog būtų galimas naudoti atskirai (individualiai). Taip byloje yra pakankamai duomenų, jog abi ginčo šalys kooperavo savo asmenines lėšas šiems teisiniams santykiams sukurti, todėl teismo turėjo būti vertinami ne tik pagal CK 6.9 straipsnį, bet ir pagal CK 3.84, 3.88 straipsnius ir kt., t. y. pagal iš šeimos teisinių santykių kylančias turtines teises ir prievoles reglamentuojančias teisės normas, apibrėžiančias sutuoktinių bendrąją jungtinę nuosavybę, šeimos pajamas ir t. t.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai dėl teisės normų taikymo nepatvirtina <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentai dėl netinkamai nustatytų faktų, įrodymų vertinimo iš esmės susiję su faktinių aplinkybių nustatymu, tačiau kasacinis teismas yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių, t. y. jos kasaciniame teisme iš naujo nenustatomos (<u>CPK</u> 353 straipsnio 1 dalis). Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad kasaciname skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną CPK 346 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsakovė prie kasacinio skundo pateikė Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos sprendimą, kurio 4 punktu atsakovė atleidžiama 50 proc. nuo žyminio mokesčio mokėjimo. Tačiau prie kasacinio skundo nepridėta įrodymų apie 50 proc. žyminio mokesčio dalies, nuo kurios atsakovė neatleista, sumokėjimą.

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Alė Bukavinienė

Gražina Davidonienė

Sigita Rudėnaitė